
Nieuwe plantensoorten van Meijndel

Harrie van der Hagen
Dunea, duin & water
Postbus 34, 2270 AA Voorburg
h.hagen@dunea.nl

In de afgelopen jaren zijn diverse nieuwe soorten planten van Meijndel gemeld en vastgelegd in dit tijdschrift. Deze nieuwelingen zijn niet als een korte lijst met een toelichting gepubliceerd, maar in de vorm van een artikel of ingebed in een artikel. Ik noem hier Rozenkransje *Antennaria dioica* (Holland's Duinen nummer 49) en Stijve moerasweegbree *Baldellia ranunculoides ssp ranunculoides* (Holland's Duinen nummer 50). Dit jaar zijn er weer diverse nieuwe vondsten gedaan: een lijstje met een korte toelichting.

Nieuwe soorten in 2010

Foto F. Hooijmans

Zilt torkruid *Oenanthe lachenalii*

Bart Dijkstra meldde het voorkomen van Zilt torkruid in de Kikkervalleien. Daarbij bleek het om meer dan een enkel exemplaar te gaan: de soort bloeide er in 2010 op diverse plaatsen. De Kikkervalleien zijn grotendeels gelegen in de kilometerhokken 83-462 en 84-462. De standplaats is volgens Heukels' Flora van Nederland (Van der Meijden 2005) op natte, brakke tot zilte, grazige grond, vooral in aanspoelgordels. Aan deze standplaatskenmerken voldoen de laaggelegen, enigszins ruige, van wat struiken voorziene delen van de Kikkervalleien. In de Flora wordt niets gezegd over het voorkomen in het kalkrijke renodunale district; wel in het wadden- en het hafdistrict. Zilt torkruid staat als kwetsbaar op de Rode Lijst.

Groot nimfkruid *Najas marina*

Ten behoeve van het verwijderen van het slib uit een aantal infiltratieplassen in het zuidelijke deel van Meijndel is de toevoer van voorgezuiverd infiltratiewater vanaf 1 augustus 2010 stopgezet. Het water-niveau daalde daarna met enkele centimeters per dag. Zo ook in infiltratieplas 14, gelegen in het noordelijke deel van kilometerhok 82-460. De waarneming van deze nieuwe soort voor Meijndel is gedaan op 9 augustus, dus ruim een week na het stoppen van de infiltratie. Het centrale deel van de plas bevatte nog water; de randen waren over een strook droog. De geur van droogliggende kranswieren trok mijn

aandacht. Een aanzienlijk deel van de plas (95%) was bedekt met Teer kransblad *Chara globularis* var. *virgata* (Raam 1998) met hier en daar wat Tenger fonteinkruid *Potamogeton pusillus*. Groot nimfkruid bedekte ongeveer 15% van het oppervlak van deze plas. Het is een soort van plassen, sloten en rivierlopen in zoet en zwak brak water. In Heukels' Flora wordt gemeld dat de soort zeer zeldzaam voorkomt in het westen van het laagveendistrict, in het fluviatiele district en in het renodunale district (bij Haarlem). Een bijzondere vondst in deze regio dus. Bij het laten droogvallen van andere plassen in het kader van slibverwijdering of bij zweminspecties op een van de andere plassen is deze soort niet eerder aangetroffen.

Smalle aster *Aster lanceolatus*

Smalle aster is een soort van natte tot vochtige, voedselrijke grond aan rivier- en kanaaloevers en langs spoorwegen. De hoofdverspreiding is in het fluviatiele district. Elders is hij zeldzaam, meestal verwilderd en komt hij ook voor als tuinplant. De soort komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika. Het biotoop waar deze soort begin september door René van Spronssen is gevonden klopt. Het betreft de Hertenkamp. De glooiende oevers en vochtige delen hebben al enige kenmerken van een vochtige duinvallei met soorten als Vleeskleurige orchis en Rietorchis, maar het voedselniveau is veel hoger. Ook de staande biomassa is veel hoger dan die van een vochtige duinvallei. Door maaien en afvoeren (met nabeweiding) hopen we in de loop der jaren een veel schraler niveau te bereiken. De Smalle aster zal dan wel verdwijnen.

Goudknopje *Cotula coronopifolia*

Frans Hooijmans vond in 2010 Goudknopje in de Kikkervalleien, eveneens een nieuwe soort voor Meijndel. Twee planten groeiden in het noordelijk deel van de valleien, langs de rand van een kwelplas. Het is een eenjarige soort op drooggevallen, zilte tot brakke of recent ingepolderde grond. De soort wordt in Heukels' Flora niet genoemd voor het renodunale district, maar de soort is sterk in opmars waaronder massaal op Tiengemeten. Net zoals Bezemkruiskruid, waarvan de opmars in Meijndel gestaag doorzet, is deze soort afkomstig uit Zuid-Afrika.

Foto F. Hooijmans

Literatuur

- Meijden R van der (2005). Heukels' Flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen/Houten.
- Raam JC van e.a. (1998). Handboek kranswieren: Charophyta. Chara boek, Hilversum.